

تا مجلس برای وضع قوانین در مدت شش ماه برای تمام برنامه‌ها ماده ای دولت به شرح زیر تقاضای اختیارات کرد:

ماده واحده- به آقای دکتر مصدق نخست وزیر اختیار داده می شود که از تاریخ تصویب این قانون تا مدت شش ماه گانه برنامه دولت ضروری است و در جلسه هفتم مرداد ۱۳۳۱ مجلس به شرح زیر:

۱- اصلاح قانون انتخابات مجلس شورای ملی و شهرداری ها

۲- اصلاح امور مالی و تعدیل بودجه به وسیله تقلیل در مخارج و برقراری مالیات های مستقیم و در صورت لزوم مالیات های غیرمستقیم

۳- اصلاح امور اقتصادی به وسیله افزایش تولید و ایجاد کار و اصلاح قوانین پولی و بانکی.

۴- بهره برداری از معادن نفت کشور.

۵- اصلاح سازمان های اداری و قوانین استخداکی کشور و قضائی.

۶- ایجاد شورای محلی در دهات به منظور اصلاحات اجتماعی و تأمین مخارج این اصلاحات به وسیله وضع عوارضی.

۷- اصلاح قوانین دادگستری.

۸- اصلاح قانون مطبوعات.

۹- اصلاح امور فرهنگی و بهداشتی و وسائل ارتباطی.

تصویب شده است، تهیه نموده و پس از آزمایش آنها را تقدیم مجلسین نماید و تا موقعی که تکلیف آنها در مجلسین معین نشده لازم الاجرامی باشند»

در تاریخ عمرداد ۱۳۳۱- لایحه اختیارات شش ماهه به شرح بالا با قید دو فوریت به مجلس داده شد و این لایحه در جلسه ۷ مرداد ماه ۱۳۳۱ به شرح زیر تصویب شد:

ماده واحده- به آقای دکتر محمد مصدق نخست وزیر اختیار داده می شود که از تاریخ تصویب این قانون تا مدت شش ماه لایحه های مستقیم و غیرمستقیم و تا موقعی که تکلیف آنها در مجلسین معین نشده لازم الاجراء است.»

دکتر سیدحسین امینی، جمعه رئیس مجلس شورای ملی بود، وی پس از این واقعه استعفاء داد و آیت الله کاشانی به ریاست مجلس برگزیده شد. -حسینی نوشته است: «پس از رأی گیری در مجلس، به اشاره دکتر مصدق همراه سه نفر دیگر از نمایندگان فراکسیون نهضت ملی زکات الله کاشانی رفته و کوشیده بود که او را از قبول ریاست مجلس منصرف سازند. حسینی گفته بود که مقام شما به عنوان رهبر روحانی مردم از مصدق بالاتر است و قبول این سمت، شما دو نفر را رو در روی یکدیگر در خواهد آورد و به زبان نهضت تمام خواهد شد. آیت الله کاشانی پاسخ داده بود که اندکی پیش از ورود شما به قرآن تعال کردیم و آن آیه از سوره یوسف آمد که ستارگان و ماه و خورشید در عالم رویا به یوسف سجده کردند. آیت الله آن فال را مبارک دانسته و به قبول سمت جدید اصرار ورزیده بود.» (موحد، ۵۶۴/۲)

-ناگفته نماند که آیت الله کاشانی با آن که در دوره هفدهم از تهران به نمایندگی انتخاب شده بود در جلسات مجلس حاضر نمی شد و اینک در مقام ریاست مجلس نیز روش خود را تغییر نداد و جلسات مجلس شورای ملی را دو نفر نایب رئیس اداره می کردند.

نگاهی به کارنامه سیاسی دکتر محمد مصدق

تحقیق: دکتر جلال متینی

دکتر مصدق: تقاضای اختیارات

دکتر مصدق برای وضع قوانین تا مدت شش ماه برای انجام «موادنه گانه برنامه دولت» تقاضای اختیارات کرد، که در صفحات بعد زیر عنوان «مصدق: تقاضای اختیارات قانونگذاری» درباره آن سخن گفته خواهد شد. این تقاضا به تصویب مجلسین رسید.

مصدق و اعلام حکومت نظامی

وی در ۱۹ مرداد درخواست کرد حکومت نظامی در تهران تعدید شود. چند تن از اعضای سرشناس فراکسیون نهضت (جبهه ملی): حاجری زاده، مشار، نریمان، آخگر و قنات آبادی با آن مخالفت کردند (موحد، ۵۶۴/۲). اما این درخواست نیز به تصویب رسید.

-مصدق در خاطراتش، در جواب شاه که نوشته بود: «مصدق که همیشه وانمود می کرد با حکومت نظامی مخالف است در دوران حکومتش حکومت نظامی را تعدید نمود»، می نویسد:

«من رئیس یک دولت قانونی بودم و با تحریکاتی که دشمنان کشور و عمال آنان می نمودند هرگز نمی توانستم بدون اجرای قانون نظامی در شهر طهران که مرکز فساد است مملکت را اداره کنم و تفاوت یک دولت قانونی با یک دولت قدرتی و کودتائی این است که دولت قانونی هیچ کاری برخلاف قانون نمی کند ولی دولت کودتائی هر چه خواست می کند، مانع و رادعی هم ندارد» (خاطرات، ۲۷۱).

مقصود دکتر مصدق از «دولت قانونی» چیست؟ مگر دولت های پیش از مصدق «دولت قانونی» نبوده اند؟ آیا فی المثل حسین علا نخست وزیر پیش از دکتر مصدق، «دولت قانونی» نبود؟ وقتی وی برای فرونشاندن ناآرامی ها در آبادان تقاضای برقراری حکومت نظامی کرد، مصدق در مجلس گفت: «دولت علاء با این اقدام می خواهد نفس آزادیخواهان را در سینه ها حبس کند» (عسگری، ۳۸)، ولی چون خود زمامدار شد در آبادان به همان صورت حکومت نظامی برقرار کرد.

مصدق وزیر دفاع: پاکسازی در ارتش و شهرنایی

-«مصدق در همان آغاز دوره دوم نخست وزیری، رئیس شهرنایی، رئیس ستاد ارتش، فرماندار نظامی تهران و چند تن دیگر از افسران شهرنایی را که در غائله سی ام تیرماه دست داشتند برکنار کرد و پاکسازی ارتش از افسران فاسد و توطئه گر را در برنامه کار خود قرار داد. این جریان ادامه یافت و شمار بازنشسته شدگان تا آخر شهریور ماه به پانزده تیمسار و یک صد و سی و شش افسر ارتش رسید. اینها همه کمر قتل دکتر مصدق را بر میان بستند و در ماجراهائی که از این پس برای براندازی مصدق صورت گرفت مؤثرترین نقش را بر عهده داشتند» (موحد، ۵۶۵/۲).

آیت الله کاشانی: رئیس مجلس شورای ملی

-پیش از واقعه سی ام تیر

«سیاوش اوستا» اخراج سینمای ایران از فستیوال کن و دعوت از اخراجی ها! !!

شصتمین فستیوال سینمایی کن از ۱۶ ماه می تا ۲۸ این ماه در شهر ساحلی جنوب فرانسه برگزار می شود.

بالا رفتن از ۲۴ پله این فستیوال که همه ساله فرش سرخ (تابی روژ) آن سبک به سبک عوض می شود آرزوی انسان های بسیاری است و تاکنون بزرگترین و کوچکترین سینماگران جهان توانسته اند به این فستیوال راه بیابند و از پله های آن بالا بروند. برادر من علی عباسی که از شرکت کنندگان هر ساله این فستیوال است عکس ها و خاطرات بسیاری دارد.

در دوران ریاست جمهوری خاتمی، جمهوری اسلامی توانسته بود با سینمای خود برای سالیان متمادی این فستیوال را در خدمت گفتگوی تمدن های خود قرار بدهد اما چنانچه در همین ستون در سال پیش نوشتیم، با تحولات جدید در صحنه سیاسی ایران و جهان و منطقه، از امسال جمهوری اسلامی از فستیوال کن اخراج شده و نه تنها هیچ فیلمی از این کشور به فستیوال راه نیافت، بلکه سینماگران و هنرمندان تبعیدی معترض ایرانی، امسال افتخار حضور در این جشن سالانه سینمایی را ندارند.

خانم مرجانه ساتراپی هنرمند پر افتخار ایرانی که با کتاب های نقاشی اش با عنوان پرسپولیس (تخت جمشید) نه تنها در فرانسه که در سطح جهان شهرتی یافته است، امسال با فیلمی که توسط فرانسوی ها کارگردانی و تهیه شده است و با همان نام پر افتخار پرسپولیس در فستیوال کن حضور دارد.

درد و رنج و شکنجه ملت ایران به ویژه زنان در قلم اعجاب انگیز مرجانه ساتراپی اینک به جهان سینما راه یافته و آنچنان رژیم ملایان را لرزاند که کل این خبر در دستور سانسور وزارت ارشاد جای گرفته است. رامین بحرانی هنرمند ایرانی مقیم آمریکا که در فستیوال نیز درخشیده بود نیز جزو دیگر مهمانان امسال فستیوال کن می باشد به همراه خانم میترا فرحانی کارگردان جوان ایرانی. داریوش خنجی دیگر هنرمند ایرانی است که از آمریکا به عنوان فیلمبردار یک فیلم تالیوانی در افتتاحیه فستیوال حضور خواهد داشت. دیگر دهن کجی امسال آقای ژیل ژاکوب رئیس فستیوال کن به نظام ملایان تهران، حضور یکی از برجسته ترین هنرپیشه های زن ایرانی است به عنوان داور فیلم های کوتاه، خانم نیکی کریمی که مدتی است به صف کارگردانان سینمای ایران پیوسته است و مدت ها ممنوع تصویر بود امسال در جایگاه ویژه در شهر ساحلی فرانسه حضور خواهد داشت تا در کنار مرجانه ساتراپی و میترا فرحانی فریاد در گلو نهفته زنان در بند و اسیر ایران باشد.

یکی از فیلم های ساخت ایران اثر نقی نعمتی با عنوان آن سه سرباز تا یک روز پیش از گزینش دائمی فیلم ها در لیست شرکت کنندگان فستیوال کن بود، اما چون سیاست امسال بایکوت حتمی جمهوری اسلامی بود این فیلم نیز بسان دهها فیلم خوب یا بد دیگر ساخت ایران از جمله فیلم حافظ ابوالفضل جلیلی به کن راه نیافتند.

به مناسبت شصتمین سالگرد فستیوال کن، به سفارش آقای ژیل ژاکوب از ۳۳ کارگردان مشهور جهان دعوت شده بود تا هر یک سه دقیقه فیلمی بسازند از عکس العمل های تماشاگران در هنگام دیدن یک فیلم.

سینماگر برگزیده ایرانی برای این کار، کارگردان جهانی و شناخته شده ما، عباس کیارستمی بود.

عباس کیارستمی در سه دقیقه توانسته است حداکثر بانوان هنرپیشه ایرانی را جلو دوربین خود آورده و عکس العمل های آنها را که سرگرم تماشای یک فیلم عشقی و یا تراژدی هستند بسیار ماهرانه فیلمبرداری کند.

هر چند سینمای جمهوری اسلامی ایران از میدان مسابقات امسال اخراج شده است، اما کارگردان جنجالی اخراجی ها مهمان رسمی فستیوال کن می باشد. باید دید که آیا «ده نمکی» این دعوت را خواهد پذیرفت و به فرانسه سفر خواهد کرد یا نه؟ اما فیلم او به همراه حدود ۲۰ فیلم دیگر در بازارچه فروش فیلم فستیوال کن که دکان و مکانی چهار نیش برای فروش فیلم است حضور خواهد داشت، سال گذشته همین دکان فیلم فروشی ایران در فستیوال کن به دلالی که همان سال نوشتیم خالی از سکنه بود. اما امسال فیلم فروشان در خارج سالن اصلی فستیوال و مرجانه ساتراپی و عباس کیارستمی خارج از اتیکت جمهوری اسلامی به همراه خانم نیکی کریمی، رامین بحرانی، داریوش خنجی و میترا فرحانی ایرانیانی هستند که هنر و ذوق و استعداد خودشان را معرفی خواهند کرد به دور از تبلیغات جمهوری اسلامی.

اما فیلم دوفرشته اثر سینماگر برجسته ایرانی آقای محمد حقیقت که از مشاوران رئیس فستیوال کن می باشد یکی از موفق ترین فیلم های ایرانی در سال اخیر بود که توسط یکی از کانال های تلویزیون فرانسه خریداری شده و پس از سه سال اگران پی در پی در فرانسه و شرکت در فستیوال های جهانی اینک میلیون ها نفر خواهند توانست این اثر استثنائی و ویژه که تلاقی دو فرهنگ و اندیشه می باشد را ببینند.